

VLAAMSE ADVIESCOMMISSIE VOOR VOLKSRAADPLEGINGEN
VAV/2017/4

In haar vergadering van 6 maart 2017 om 14.00 uur heeft de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen, samengesteld uit:

De heer Herman Matthijs (waarnemend voorzitter en stemgerechtigd lid)

De heer Joris Voets (stemgerechtigd lid)

Mevrouw Maryse Bouduin (stemgerechtigd lid)

Mevrouw Kristine Van de Peer (stemgerechtigd lid)

Mevrouw Peggy De Winter (plaatsvervangend secretaris)

beraadslaagd over de hiernavolgende vraag die werd voorgelegd door

. bij brief van 30 januari 2017:

Kan een volksraadpleging aangevraagd en/of georganiseerd worden op een ogenblik dat nog geen aanvraag voor de stedenbouwkundige vergunning werd ingediend? De vraag luidt:

"Moet de stad Antwerpen een gunstig advies geven voor de stedenbouwkundige vergunning van de Oosterweelverbinding op het huidig voorziene tracé tussen Zwijndrecht/Linkeroever en Borgerhout/Deurne? Ja of Neen?"

TOELICHTING DOOR DE VRAAGSTELLERS

Op de vergadering van de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen van 6 maart 2017 werd een toelichting gegeven door

In principe zou de nv BAM een stedenbouwkundige vergunning aanvragen in oktober 2016. De stad Antwerpen zou dan in maart 2017 een advies hierover verlenen. Bedoeling was dat hieraan voorafgaand een volksraadpleging (VRP) zou georganiseerd worden (handtekeningen werden verzameld vanaf juni 2016). Dat zou dan ruimschoots voor de sperperiode zijn (vanaf 14 oktober 2017).

Maar deze timing werd niet gehaald omdat de opmaak van voorafgaande studies (MER) vertraging oplopen. Het MER zou klaar zijn tegen de zomermaanden en de stedenbouwkundige aanvraag zou dan pas in het najaar van 2017 ingediend worden. Daardoor kan geen VRP meer gebeuren omdat dan de sperperiode lopende is. Het organiseren van een VRP neemt toch een 3 à 4 maanden in beslag (indienen verzoekschrift,

controle handtekeningen, beslissing college, verspreiden brochure en de VRP). Om een VRP te kunnen laten doorgaan voor de sperperiode zou het verzoekschrift bijgevolg in mei 2017 ingediend moeten worden bij het schepencollege. Maar de kans is groot dat er in mei nog geen stedenbouwkundige vergunning is aangevraagd, maar dat deze aanvraag bvb. wel gebeurd zal zijn tegen de dag dat de VRP plaatsvindt.

De vraag is bijgevolg of een VRP kan aangevraagd en/of georganiseerd worden als er nog geen stedenbouwkundige vergunning werd ingediend. Betrokkenen delen vervolgens nog mee dat met het nieuwe vergunningsdecreet de stad Antwerpen slechts 30 dagen heeft om een advies te geven. Als je vertrekt van het standpunt dat je slechts een VRP kan organiseren als de bouwaanvraag wordt ingediend, moet je bijgevolg binnen die 30 dagen een VRP organiseren, wat onmogelijk is, zowel vanuit praktisch standpunt als vanuit decretaal standpunt. Betrokkenen zijn van mening dat er nu al sprake is van een gemeentelijke aangelegenheid. Het project MER is immers een voorbereidende fase van de eigenlijke vergunningsaanvraag.

Een vraag die nog gesteld wordt, is of de actiegroep de handtekeningen in bewaring kan geven bij de overheid, bvb. tot na de sperperiode, zodat het vele werk niet voor niets is geweest.

Advies van de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen

Krachtens de artikelen 2, eerste lid, en 205, eerste lid, van het Gemeentedecreet kan een gemeentelijke volksraadpleging enkel betrekking hebben op aangelegenheden van gemeentelijk belang. De commissie heeft in zijn advies VAV/2009/1 van 23 maart 2009 opgemerkt dat hieronder ook aangelegenheden van zogenaamd gemengd belang vallen voor zover het aspecten betreft waar de gemeente over een eigen discretionaire bevoegdheid beschikt om het eigen gemeentelijk belang na te streven dat onderscheiden kan worden van het algemeen belang.

De bevoegdheid van de stad Antwerpen (in concreto het college van burgemeester en schepenen) beperkt zich tot het geven van een advies nadat de stedenbouwkundige vergunning wordt aangevraagd door de nv BAM. Uit de vraag en de toelichting die gegeven werd, blijkt dat tot op heden nog geen stedenbouwkundige vergunning is aangevraagd door de daartoe bevoegde instantie. De stad Antwerpen heeft (nog) geen adviesbevoegdheid waarmee ze haar eigen gemeentelijk belang kan behartigen.

De vraag zoals die aan de Commissie werd voorgelegd, kan bijgevolg op dit ogenblik niet het voorwerp zijn van een gemeentelijke volksraadpleging. Pas wanneer de stad Antwerpen een adviesbevoegdheid dient uit te oefenen, zou de betrokken vraag

mogelijks het voorwerp kunnen zijn van een gemeentelijke volksraadpleging.

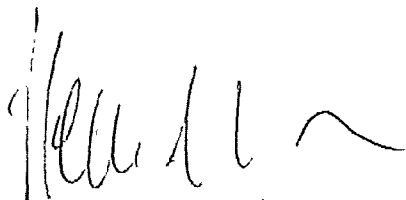
Bijkomende vraag:

Kunnen de handtekeningen in bewaring gegeven worden bij de overheid tot na de sperperiode?

Het Gemeentedecreet voorziet in geen enkele termijnbepaling waaraan personen die verzoeken om een gemeentelijke volksraadpleging te organiseren zich moeten houden om hun verzoek in te dienen bij de gemeentelijke overheid.

Aangezien het gemeentebestuur, overeenkomstig artikel 209, § 2, van het Gemeentedecreet, zal moeten onderzoeken of alle ondertekenaars aan de voorwaarden voldoen *op het ogenblik van het indienen van het verzoek*, moet er rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat niet alle ondertekenaars die in de voorwaarden waren om het verzoek te ondersteunen op het moment dat zij het verzoek ondertekenden, dat ook nog effectief zullen zijn op het ogenblik dat de lijst met handtekeningen wordt ingediend bij het bestuur. Bovendien zal op dat ogenblik onderzocht moeten worden of het onderwerp waarop het verzoek tot het houden van een volksraadpleging betrekking heeft, overeenkomstig artikel 205, eerste lid, van het Gemeentedecreet, wel van gemeentelijk belang is en of de vraag nog relevant is (zie ook advies VAV/2011/4).

DIT ADVIES WERD UITGEBRACHT MET MEERDERHEID VAN STEMMEN.

De waarnemend voorzitter
Herman Matthijs